

20086 - DRET MERCANIL III

INSTRUMENTS JURÍDICS DEL TRÀFIC MERCANTIL.

LLIÇÓ 1: El contracte mercantil en general.

I. Obligacions mercantils. Generalitats. La unificació del Dret d'obligacions.- Règim especial de les obligacions mercantils. La productivitat d'interessos.- Especialitats en quant al temps de compliment.- La solidaritat.- Prescripció de les obligacions mercantils.

II. Els contractes mercantils.- Contractes civils i mercantils. La categoria dels contractes d'empresa.- Especialitats més notables dels contractes mercantils.- La forma, la prova i la interpretació en els contractes mercantils.

III. La contractació mercantil moderna.- El desenvolupament de les noves figures contractuals.- La crisi de l'autonomia de la voluntat. Els contractes d'adhesió.- El comerç minorista.

LLIÇÓ 2: El contracte de compravenda.

I. El contracte de compravenda mercantil. Antecedents i evolució. Gènesi de les principals especialitats mercantils.- La unificació internacional de les normes reguladores de la compravenda. - La compravenda mercantil en el nostre Dret. Estudis de les notes que defineixen el seu caràcter mercantil.

II. Elements de contracte.- El consentiment. Particularitats més notables. La clàusula "salvo confirmación". Venda amb reserva d'aprovació i venda assaig o prova. Venda sobre mostres. L'objecte.- El preu.- Particularitats en ordre a la seva determinació.

III. Contingut del contracte. Obligacions fonamentals. - L'obligació de lliurament i sanejament. El pagament del preu i el deure de rebre la cosa. - La transferència del risc, significat i principis reguladors. - Extinció del contracte.

IV. El Conveni de Viena sobre la compravenda internacional de mercaderies.

LLIÇÓ 3: Compravendes especials i contractes afins a la compravenda.

I. Compravendes especials.- Compravenda en botiga o magatzem.- Compravenda en fira o mercat.- Compravenda realitzada fora de l'establiment

mercantil.- Vendes de places a plaça.- Especial referència als incoterms.- Venda com exclusiva.

II. La venda a plaços i la seva financiació.- Disciplina legal.- Forma de contracte.- Protecció al comprador.- Garanties a favor del venedor i les empreses de financiació.- El Registre de vendes a plaços.- El crèdit al consum.

III. El contracte estimatori. Naturalesa jurídica.- L'atribució del poder de disposició. El preu. El terme. La restitució de la cosa. El risc.

IV. El contracte de subministrament. Concepte i naturalesa jurídica. Contingut del contracte. Extinció. - El contracte de permuta mercantil.

V. La transferència de crèdits.

LLIÇÓ 4. Contractes bursàtils.

I. Organització del Mercat de Valors. Distinció entre mercat primari i mercats secundaris de valors. Les operacions dels mercats secundaris oficials de valors.- La Comissió Nacional del Mercat de Valors.

II. Les Borses de Valors.- Societats i Agències de Valors.

III. La contractació bursàtil. Del contracte bursàtil en general. - Classes d'operacions.- La comissió bursàtil.

LLIÇÓ 5: Contractes bursàtils.

I. La compravenda bursàtil.- Formació i documentació del contracte.- Contingut del contracte. Obligació d'entrega i sanejament. La transmissió de la propietat i els riscos en la contractació bursàtil.- Incompliment del contracte.

II. Operacions al comptat. Concepte i regulació.- Operacions a plaç. Concepte i classes.- Operacions en ferm.- El contracte de doble.- Operacions condicionals.

III. Les ofertes públiques d'adquisició de valors.

IV. Servei de compensació i Liquidació de valors.

V. Mercats de futurs i d'Opcions.

LLIÇÓ 6: Contractes de col·laboració.

I. El contracte de comissió. Concepte i distinció d'altres figures.- Contingut del contracte.- Supòsits especials. Comissió de compra o de venda. Comissió de garantia. Comissió de transport.- Extinció del contracte.

II. El contracte de mediació. Concepte i naturalesa jurídica. Contingut. Extinció.

III. El contracte d'agència. Concepte i distinció d'altres figures. Efectes. Extinció del contracte.

IV. El contracte de concessió comercial. Concepte, funció econòmica i caràcters. Naturalesa jurídica. Contingut del contracte.

V. El contracte de franquícia.

LLIÇÓ 7: Contractes de col·laboració i obra.

I. Introducció.- Els contractes d'assistència tècnica. Concepte i Modalitats. Particularitats del seu règim jurídic.

II. Col·laboració financera.- El contracte de "leasing". Concepte i funció econòmica.- Naturalesa jurídica i caràcters.- Contingut del contracte.- Els contractes de "factoring".

III. El contracte d'obra per empresa.- Consideració general.- Referència a les seves manifestacions més importants.

IV. Els contractes publicitaris.- Els contractes editorials.- Els contractes cinematogràfics.

LLIÇÓ 8: Contractes de Dipòsit , prèstec i fiança.

I. El contracte de dipòsit mercantil. Concepte i caràcters. Classe de dipòsits.- El dipòsit regular. Obligacions dels contractants. Responsabilitat del dipositari.- El dipòsit irregular. Dipòsits especials.- Dipòsits en magatzems generals. Dipòsit separat. Dipòsit col·lectiu. El contracte d'hostalatge.

II. El contracte de prèstec mercantil. Concepte i caràcters. Contingut del contracte. Obligació de restitució. El pagament d'interessos.- Prèstecs especials.- Prèstec amb garantia d'efectes o valors públics.- Prèstec amb garantia de mercaderies representats per títols de tradició. Altres prèstecs

especials.

III. La fiança mercantil. Particularitats en ordre al seu contingut i extinció.

LLIÇÓ 9: Contracte de compte corrent.

I. El contracte de compte corrent. Noció general i distinció d'altres figures.- Naturalesa jurídica.- Objecte del contracte. La remesa.

II. Efectes del contracte.- L'anomenat "pas de propietat" de la remesa.- La compensació. Posicions doctrinals. Exclussió de la novació com efecte propi del contracte.- Interessos dels crèdits.

III. El tancament del compte.- Aprovació del saldo. Naturalesa i efectes.- Extinció del contracte.

LLIÇÓ 10: Contractes bancaris.

I. Doble aspecte del Dret bancari. L'ordenació del crèdit i la banca.- El sistema bancari espanyol.- Les entitats oficials de crèdit.- La banca privada.- Les Caixes d'estalvi.- Entitats d'estalvi i capitalització.- Entitats de financiació o societats financeres.

II. Dret contractual bancari. Activitat bancària i contractes bancaris. Característiques d'aquests contractes.- Classificació dels contractes bancaris. - Fonts nominatives dels mateixos.

III. La instrumentalització en compte corrent de les operacions bancàries. Naturalesa jurídica i caràcters del compte corrent bancari.- Funcionament del compte.

LLIÇÓ 11: Contractes bancaris.

I. L'opertura de crèdit ordinària.- Concepte, caràcters i naturalesa jurídica. Contingut.- Extinció del contracte.

II. L'opertura de crèdit impròpia. Concepte i classes.- Crèdit documentat. Crèdit revocable. Crèdit irrevocable. Responsabilitat dels Bancs en el crèdit documentat.

III. El préstec bancari. Concepte i modalitats.

IV. El descompte. Concepte, caràcters i funció econòmica. Efectes. Descompte de lletres documentades. Extinció del contracte.- El redescompte.

LLIÇÓ 12: Contracte bancaris.

I. Dipòsits bancaris.- Classificació.- Dipòsits d'ús: Dipòsit a la vista. Dipòsit a plaç. Extinció del contracte.

II. Dipòsits de custòdia. Concepte i classes.- Dipòsits tancats. Dipòsit oberts.- El servei de caixes de seguretat.

III. Operacions de mediació.- La mediació en pagaments. Especial consideració de la transferència bancària.- La mediació en l'emissió de valors mobiliaris.

LLIÇÓ 13: Contracte de transport.

I. El contracte de transport. Consideracions generals.- Fonts del Dre de transports.- El transport i les institucions administratives.- Concepte i caràcter mercantil del contracte de transport.- Classes de transports.

II. Elements personals.- Portador i comissionista de transports. Pluralitat de portadors. El transport combinat.- El carregador. El destinatari.

III. Elements reals i formals del contracte de transport. Coses objecte de transport. El preu.

LLIÇÓ 14: Contracte de transport.

I. Els títols de tradició i el contracte de transport.- La carta de port. Funció probatòria.

II. Contingut del contracte.- Entrega de les mercaderies al portador.- Transport de les mercaderies. El dret de disposició del carregador.- Arribada de les mercaderies al seu destí. Privilegi del portador.

III. La responsabilitat del portador. Principi general i el seu desenvolupament. Limitació de la responsabilitat. Regulació convencional.

IV. Transport de persones.

LLIÇÓ 15: Contracte d'assegurança.

I. Diferents aspectes del Dret d'assegurances.- Assegurances privades i assegurances socials.- El Dret de l'Assegurança privada i el seu tractament jurídic. - L'evolució històrica del Dret de l'assegurança.

II. Les fonts del Dret de l'assegurança. Les condicions generals del contracte.

III. La disciplina de l'exercici de l'activitat asseguradora.- La forma jurídica de les entitats asseguradores. El control administratiu.

LLIÇÓ 16: Contracte d'assegurança.

I. El contracte d'assegurança. Concepte i caràcters.

II. Elements personals del contracte.- L'assegurador.- Els col·laboradors de l'empresari d'assegurances. L'agent d'assegurances.- L'assegurat. Assegurances per compte aliena i de qui correspongui.

III. Elements formals.- La pòlissa. Contingut i circulació. Pòlissa flotant o d'abonament.- Elements reals. L'interès i el risc. La prima.

IV. Classes d'assegurança. L'assegurança contra danys.

V. Segueix: L'assegurança de persones.

EL TÍTOL VALOR

LLIÇÓ 17: Títols valors.

I. Introducció. La circulació dels drets i el títol-valor.- Terminologia.

II. Concepte de títol-valor. Formació progressiva del concepte. Definició.- Caracterització dels títols valors. La incorporació del dret al títol i la funció legitimadora. La liberalitat i l'autonomia.- Títols valors impropis.

III. L'obligació incorporada a un títol valor. Naturalesa i fonament de l'obligació documental. - Aspecte jurídic o real del títol valor.

IV. Classificació dels títols valors.

LLIÇÓ 18: Títols valors.

I. Títols nominatius. Concepte i terminologia.- Exercici del Dret.- Transmissió del títol.- Títols necessàriament nominatius.

II. Títols a l'ordre. Règim jurídic.- La lliurança de l'ordre.- El val o pagaré a l'ordre.

III. Títols al portador. Concepte i classes.- Règim jurídic.- La irreivindicabilitat del títol. Defensa del propietari desposseït del títol.- Força executiva del títol al portador.

IV. Els títols de tradició. Concepte i caràcters.- Circulació, legitimació i exercici del dret.

LLIÇÓ 19: La Lletra de canvi.

I. Introducció.- Formació històrica de la lletra de canvi.- Concepte i caràcters.- Funció econòmica.

II. Sistemes canviaris. Sistema francès. Sistema alemany. Sistema angloamericà. Sistema espanyol.- La unificació internacional del Dret canviari.

III. La creació de la lletra.- La declaració cambiària. Capacitat cambiària. La representació de la lletra.- La reforma de la lletra. Lletra incompleta i lletra en blanc. Clàusules potestatives.- Falsetat i falsificació de la lletra.- Duplicats i còpies de la lletra.

LLIÇÓ 20: La provisió de fons.

I. La provisió de fons. Generalitats.- La provisió de fons en el nostre Dret.- L'obligació de proveir de fons al lliurador.- Classes de provisió. Posicions doctrinals i crítica.

II. Les "funcions" de la provisió.- La cessió de la provisió.- Falta de provisió. La lletra de favor.

LLIÇÓ 21: L'acceptació de la lletra.

I. L'acceptació de la lletra. Concepte i caràcters. - Presentació de la lletra a l'acceptació. - Forma de l'acceptació.- El problema de l'obligació de l'acceptació.

II. Efectes de l'acceptació. Protest per manca d'acceptació.

III. Intervenció de l'acceptació. Cancel·lació de l'acceptació.

LLIÇÓ 22: La circulació de la lletra.

I. La circulació de la lletra. Diferents formes de circulació.- L'endòs. Concepte i classes.

II. L'endòs ple. Concepte i naturalesa jurídica. Requisits formals: endòs complet i endòs en blanc. Efectes de l'endòs ple.- Endòs limitats.- Endòs especials.- Transmissió *ope legis* de la lletra.

III. La cessió ordinària de la lletra.

LLIÇÓ 23: L'aval.

I. L'aval com a garantia cambiària específica. Gènesi i evolució.- Concepte i naturalesa jurídica.- Caràcters de l'aval en el nostre Dret.

II. Elements personals. Formes de l'aval. L'aval en document separat.

III. Classes d'aval. Aval general i aval limitat.- Efectes de l'aval.

LLIÇÓ 24: El pagament de la lletra.

I. El pagament de la lletra. Classes de pagament.- El pagament ordinari. Presentació de la lletra al pagament. Lloc de presentació.- Pagament anticipat.- Pagament parcial.- Legitimació i identitat del portador.- Efectes del pagament.

II. La falta de pagament i les seves conseqüències.- El protesto per falta de pagament. Conceptes i funcions del protesto.- Dispensa del protesto i clàusules "sense despeses".- Protestos voluntaris.- Requisits legals del protesto.- La notificació del protesto lliurat.- Pagament posterior al protesto.- Efectes del protesto.

LLIÇÓ 25: El pagament de la lletra (cont.).

I. El pagament extraordinari de la lletra.- El pagament en via de retorn. Concepte del retorn. Pressupostos legals.- Exercici del retorn. Modus

d'exercici. La lletra de compte de ressaca.- Efectes del pagament en via de retorn. - El pagament per intervenció.

II. Accions tutelars del pagament de la lletra. L'acció canviària directa. L'acció canviària de retorn. L'acció cusal. Accions derivades de la lletra perjudicada.- Les excepcions canviàries. Prescripció i decadència de la lletra.

LLIÇÓ 26: El xec i el pagaré.

I. El xec. Antecedents històrics.- Concepte i caràcters. Funció econòmica. Analogies i diferències amb la lletra de canvi.- Unificació internacional de la regulació del xec.

II. Pressupostos substancials per a l'emissió regular del xec.- Requisits formals. Xec incomplet i xec en blanc.- Relacions derivades del xec.- Circulació del xec.

III. El pagament del xec.- El pagament ordinari. Falta de pago y protest del xec.- El pagament ordinari. Tornada per falta de pagament.- Accions que corresponen al tenidor del xec no satisfet. - Xecs especials.

IV. El pagaré.

SUSPENSIÓ DE PAGAMENTS PER FALLIDA.

LLIÇÓ 27: La suspensió de pagaments.

I. Procediments reguladors de l'insolvència. Antecedents històrics i evolució legislativa. La reforma del dret concursual.

II. La suspensió de pagaments. Concepte. Crítica del sistema legal.- Pressupostos de la suspensió de pagaments.- Efectes de la declaració de suspensió de pagaments.- Els òrgans de la suspensió de pagaments.

III. Solució de la suspensió de pagaments. Consideració general.- El conveni.- Tramitació i impugnació. Aprovació judicial. Incumpliment del conveni pel deutor.

IV. Administració judicial d'empreses embargades.

LLIÇÓ 28: La fallida.

I. La fallida. Concepte econòmic i jurídic.- Aspecte formal i material del Dret de fallides. El Dret concursal com Dret especial.

II. Els pressupostos de la fallida.- Qualitat d'empresari mercantil en el deutor. Excepcions.- Sobreseïment en el pagament de les obligacions. - Declaració judicial de la fallida.

III. Els òrgans de la fallida.- El jutge i el comissari de la fallida.- Òrgans d'administració i representació. El dipositari. Els síndics.- La junta d'acreedors.

IV. Classes de fallida. Generalitats. Fallida fortuïta. Fallida culpable. Fallida fraudulenta.

LLIÇÓ 29: Efectes de la declaració de fallida.

I. Els aspectes de la declaració de fallida. Consideració general.- Efectes sobre el deutor. Efectes personals. Efectes relatius ala seva situació patrimonial. Efectes registrables i de publicitat.

II. Efectes sobre els acreedors. Introducció.- La massa d'acreedors. Naturalesa, estructura i efectes de la seva constitució.

III. Efectes de la fallida sobre els crèdits.- Modificacions dels crèdits en particular.- Modificacions en el règim dels contractes bilaterals pendents d'execució.

LLUÇÓ 30: La massa de béns de la fallida.

I. La massa de la fallida. Concepte.- Delimitació de la massa.- La reintegració de la massa. Diferents sistemes de reintegració.- El sistema espanyol. Retroacció absoluta i accions d'impugnació.

II. La reducció de la massa. El principi de separació dels béns i el seu desenvolupament en el nostre Dret.- La separació de béns per acreedors amb garantia real.- Els deutes de la massa.

LLIÇÓ 31. Operacions de la fallida.

I. Les operacions de la fallida. Operacions preparatòries.- Operacions de liquidació. Liquidació de l'actiu. Liquidació del passiu.

II. Solucions de la fallida. Examen general de les mateixes.- El conveni. Naturalesa jurídica. Tramitació. Efectes. Recessió del conveni.- Rehabilitació del fallit.

LLIÇÓ 32: La fallida de les societats mercantils.

I. La fallida de les societats mercantils.- Capacitat de la societat per a fer fallida. Supòsits dubtosos.- La declaració de fallida. Particularitats. Efectes.

II. Fallida d'una societat col·lectiva o comanditària.- Fallida d'una societat anònima.- El conveni de la fallida de societats. El conveni en la fallida de les societats personalistes. El conveni en la fallida de la societat anònima.

III. Suspensió de pagaments i fallida de les companyies de ferrocarrils i demés obres públiques.

BIBLIOGRAFIA

BROSETA PONT, M., Manual de Derecho Mercantil, Madrid, Editorial Tecnos, 1994, 10^a ed.

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G.J. (Coord.), Derecho Mercantil Vol. II, Barcelona, Ed. Ariel, 1996. 3^a ed.

GARRIGUES, J., Curso de Derecho Mercantil, Vol. V, Madrid, 1980, 7ª edición, al cuidado de F. Sánchez Calero.

SANCHEZ CALERO, F., Instituciones de Derecho Mercantil, Tomo II, Madrid, Edersa, 1996, 19^a ed.

URIA, R., Derecho Mercantil, Madrid, Marcial Pons, 1996, 23^a ed.

VICENT CHULIA, F., Compendio crítico de Derecho Mercantil, T. 11, Barcelona, Librería Bosch, 1990, 3^a ed.

CRITERIS DE VALORACIÓ

- 1r. S'exigirà tot el programa.
- 2n. Es realitzarà una única prova final.
- 3r. Es valoraran les pràctiques i treballs realitzats.